

Μια περιπέτεια για το Ρωμαίο

Η οικογένεια του κυρίου Όμηρου ζει σ' ένα ψηλό παλιό κτίριο. Σ' όλο τον κόσμο δεν υπάρχει οικογένεια ποντικών που να ζει σ' ένα τόσο μεγάλο σπίτι! Δεν είναι ένα συνηθισμένο σπίτι, αφού δεν έχει κουζίνα, κρεβατοκάμαρες, σαλόνι και τραπεζαρία αλλά μόνο πολλά καθίσματα και μια τεράστια σκηνή όπου όλα τα απίθανα του κόσμου μπορούν να συμβούν. Το λένε θέατρο.

Ο κύριος Όμηρος έμενε εδώ από πάντα. Θυμάται την πρώτη πρεμιέρα, την πιο λαμπερή απ' όλες. Ήταν μικρούλης τότε κι έμενε με τους γονείς του στην υγρή αποθήκη. Ονειρευόταν όμως ότι μια μέρα θ' ανέβει ψηλά, θα φτιάξει το δικό του ποντικόσπιτο δίπλα στη σκηνή του θεάτρου. Και τα κατάφερε. Σε μια όμορφη τρύπα μεγαλώνει μαζί με τη γυναίκα του τη Λαβίνια, τον αγαπημένο του και μονάκριβο γιο, το Ρωμαίο.

Ο μικρούλης Ρωμαίος δεν έχει δει ακόμα καμιά παράσταση, γιατί οι γονείς του φοβούνται και δεν τον αφήνουν ν' απομακρυνθεί από τη φωλίτσα τους. Όμως ο Ρωμαίος ξέρει χιλιάδες πράγματα για το θέατρο, γιατί ο μπαμπάς του δεν κάνει τίποτα άλλο απ' το να μιλάει γι' αυτό. Όταν ο κύριος Όμηρος διηγείται θεατροϊστορίες, ξεχνάει να φάει και να κοιμηθεί, να πλυθεί, να ντυθεί, να κάνει όλα όσα κάνει δηλαδή ένας συνηθισμένος ποντικομπαμπάς. Ο Ρωμαίος βέβαια δεν ξέρει πώς είναι οι άλλοι, συνηθισμένοι ποντικομπαμπάδες, αφού δε γνώρισε κανέναν άλλον εκτός απ' το δικό του.

Η Λαβίνια, η μαμά του Ρωμαίου, είναι μια όμορφη και χαριτωμένη ποντικίνα, που μοναδικό της όνειρο είναι μια μέρα να παίξει στη σκηνή του θεάτρου, να γίνει δηλαδή θεατρίνα. Ξέρει όλα τα έργα απέξω κι ανακατωτά και κάθε φορά που ο μικρός Ρωμαίος είναι κακόκεφος του προτείνει:

— Πες μου, τι θες να σου παίξω; Κωμωδία ή δράμα; Δηλαδή αστείο ή λυπητερό;

Είναι οι καλύτερες στιγμές αυτές για το Ρωμαίο: όταν έξω βρέχει, όταν ο μπαμπάς του έχει θυμηθεί να του φέρει ένα νόστιμο τυράκι κι όταν η μαμά του παίζει θέατρο.

Ο Ρωμαίος δεν έχει πάει σχολείο αλλά ξέρει ένα σωρό πράγματα. Δίπλα στο σπίτι τους υπάρχει ένα ράφι

με βιβλία. Ο Ρωμαίος έχει ήδη δει σε φωτογραφίες τα ζώα του δάσους, τα ζώα του αγροκτήματος, τα ζώα του Βόρειου Πόλου. Έχει δει πολλά βιβλία για το θέατρο. Ξέρει δηλαδή ότι το θέατρο είναι ένας μεγάλος καθρέφτης της ζωής. Όλα όσα συμβαίνουν στη ζωή μπορείς να τα δεις στο θέατρο. Κι όχι μόνο αυτά: μπορείς να δεις κι άλλα, πολλά. Όσα μπορείς να ονειρευτείς, να φανταστείς.

Μαρία Παπαγιάννη, *Μια περιπέτεια για το Ρωμαίο*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2003 (διασκευή)

1. Γνωρίστε από κοντά την ποντικοοικογένεια που αγαπάει το θέατρο τόσο πολύ, απαντώντας στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς είναι το σπίτι του κυρίου Όμηρου; Μοιάζει με το δικό σας;
- Σε ποια σημεία του κειμένου φαίνεται ότι ο κύριος Όμηρος, η Λαβίνια και ο Ρωμαίος λατρεύουν το θέατρο;
- Ποιο ήταν το όνειρο του κυρίου Όμηρου και ποιο της Λαβίνιας; Ποιος από τους δύο πραγματοποίησε το όνειρό του; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
- Ποιες είναι οι καλύτερες στιγμές για το Ρωμαίο;

2. Βρείτε έναν άλλον τίτλο για το κείμενο και γράψτε τον εδώ.

.....
.....

3. Ο Άλκης, μαθητής της Δ' τάξης, σκέφτεται να γράψει στη φίλη του την Ισμήνη, που ονειρεύεται να γίνει ηθοποιός, για το μικρό Ρωμαίο που αγαπάει το θέατρο όσο κι εκείνη.

Βοηθήστε τον να γράψει με λίγα λόγια την ιστορία του Ρωμαίου.

- ▶ Αριθμήστε κάθε παράγραφο του κειμένου και γράψτε έναν τίτλο για την κάθε μια στο πλάι της.
- ▶ Υπογραμμίστε τις λέξεις ή τις φράσεις «κλειδιά» κάθε παραγράφου.
- ▶ Χρησιμοποιήστε τους τίτλους των παραγράφων και τις λέξεις «κλειδιά» και γράψτε στο τετράδιό σας την περίληψη της ιστορίας σε λίγες γραμμές.

4. Ο κύριος Όμηρος έχει διηγηθεί πολλές θεατροϊστορίες στο μικρό Ρωμαίο. Αυτός όμως δεν έχει παρακολουθήσει ακόμα καμιά παράσταση.

Τα χρωματισμένα ρήματα αναφέρονται σε κάτι που άρχισε στο παρελθόν και έχει τελειώσει τη στιγμή που μιλάμε. Τα ρήματα αυτά βρίσκονται σε χρόνο παρακείμενο.

Η γραμμή του χρόνου

Παρελθόν

Παρόν

Μέλλον

Παρακείμενος

(έχω δέσει)
(έχω δεθεί)

Ενεστώτας

(δένω)
(δένομαι)

Παρατηρήστε πώς κλίνεται ο παρακείμενος της ενεργητικής και παθητικής φωνής στην οριστική έγκλιση:

Παρακείμενος

Ενεργητική φωνή

Παθητική φωνή

έχω δέ**σει**

έχω δε**θεί**

έχεις δέ**σει**

έχεις δε**θεί**

έχει δέ**σει**

έχει δε**θεί**

έχουμε δέ**σει**

έχουμε δε**θεί**

έχετε δέ**σει**

έχετε δε**θεί**

έχουν δέ**σει**

έχουν δε**θεί**

Συμπληρώστε τα κενά με τα ρήματα που είναι στην παρένθεση στον παρακείμενο για να δείτε πόσο αγαπάει η οικογένεια του Ρωμαίου το θέατρο:

Οι γονείς του Ρωμαίου _____ (επισκέπτομαι) πολλά θέατρα και _____ (παρακολουθώ) αρκετές παραστάσεις. Ο κύριος Όμηρος _____ (συναντώ) πολλούς σημαντικούς ανθρώπους του θεάτρου και _____ (συζητήσει) μαζί τους.

Σήμερα, το θέατρο όπου μένουν έχει πρεμιέρα με την παράσταση «Υπηρέτης δύο αφεντάδων». Η Λαβίνια _____ (ετοιμάζομαι) από νωρίς και _____ (ντύνομαι) επίσημα. Ο Ρωμαίος που δεν _____ (βλέπω) ακόμα καμία θεατρική παράσταση τους παρακάλεσε να τον πάρουν μαζί τους.

5. Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου ανακαλύψτε τρία επίθετα από το σχήμα των γραμμάτων τους:

οοοοοοο

οοοοοοοο

οοοοοοο

6. Ο Άλκης έχει την επόμενη εβδομάδα τα γενέθλιά του. Η Ισμήνη αποφάσισε, αντί για δώρο, να τον καλέσει να πάνε μαζί στο θέατρο. Έψαξε με τη μητέρα της στην εφημερίδα και βρήκε μια καλή κριτική για το έργο «Υπηρέτης δύο αφεντάδων» του Μολιέρου. Έλειπαν όμως κάποιες πληροφορίες σχετικά με το πού βρίσκεται το θέατρο όπου παίζεται το έργο και με το τηλέφωνο επικοινωνίας.

Αναζητήστε και εσείς μαζί με την Ισμήνη στη στήλη «παιδικά θέατρα» τις πληροφορίες που λείπουν.

Νέες Εποχές

Ιδέες και Τέχνες, Γράμματα, Πολιτισμός, Επιστήμες

ΘΕΑΤΡΟ

Κριτική

Τολμηρό εγχείρημα

Κ. Γκολντόνι: «Υπηρέτης δύο αφεντάδων»

Θέατρο «Κάτια Δανδουλάκη»

Απόδοση: Μάριος Πλωρίτης. Σκηνοθεσία: Κωνσταντίνος Αρβανιτάς. Γιώργος Πάτσας. Μουσική: Σταμάτης Κραουνάκης. Φωτισμοί: Ελπίδα Κάλια. Κάλια Δανδουλάκη, με τους Στέλιο Μάινα, Γιάννη Μιχαήλ, Δημητράκοπουλου, Γεωργία Αποστόλου, Κατερίνα...

Η ελεύθερη απόδοση του «Υπηρέτη δύο αφεντάδων» του Γκολντόνι επιτρέπει στην παράσταση του θεάτρου «Κάτια Δανδουλάκη» να αναζητήσει τη διαχρονία. Όλοι οι συντελεστές της παράστασης στοιχειοθετούν αναφορές που διοχετεύει σαφείς πληροφορίες στο κοινό, το οποίο με τους γκολντονικούς τύπους και να προσεγγίσει τον θαυμαστό κόσμο. Εξάλλου το κοινό θα ωφεληθεί οπωσδήποτε απολαμβάνοντας ερμηνείες ξεκίνωντας από την Κάτια Δανδουλάκη, που υποδέχεται τον υπηρέτη Δανδουλάκη, ξεπερνώντας όλους τους ρόλους που έχει μέχρι στιγμής δημιουργεί ενδιαφέρουσα παραστασιακή μονάδα την οποία χαρακτήριζε διαπαιδαγωγικότητας: η ηθοποιός σε κανένα σημείο του Τρουκρά θεατής τη γνώστη σε αυτούς εικόνα της, αποδίδοντας ευθύβολα τα νευρώδες και το συγκινησιακό του «Υπηρέτη δύο αφεντάδων».

Μαρίκα Θωμαδάκη, εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 24/11/1996

ΠΑΙΔΙΚΑ ΘΕΑΤΡΑ	
ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ (Καρυδιάς και Κουλλάδης)	«Έγγραφο στον νεκρό» του Νίκου Κωστή. Στέλιος Σιόβας - Παιδικός Μοχλός - Εύα Σπυριδίου
ΑΘΗΝΑΪΣ (Κουτσουράς 24-26)	«Οι δύο αγγέλοι» του Σπύρου Γκαζιάνη - του Δημήτρη Λιάπη. Από την ομάδα Μοχλός
ΑΘΗΝΑΪΣ (Θεσσαλονίκης 32)	«Η σκυλίτσα ή πού γρήγορα» του Γιάννη Προσαπόδη
ΔΑΚΡΥΝΙΑΣ (Βασιλειάδη 42-44)	«Ολόκληρο Τραπέζι» του Κωνσταντίνου Γεωργίου - Γεωργία Αποστόλου - Κάτια Δανδουλάκη
ΑΝΘΙΣΤΟ (Μαζαράκη και Τσιμισίτη)	«Οι σκηνές του αυτοκράτορα» του Χάρη Κρησινάκη - Μανώλης Σιγάλας
ΑΡΣΟ (Ελευσίωνος 15, Μεταμόρφωση)	«Το κτήνιο σκαμνί» της Μαρίας Κλάμαρη - Μανώλης Σιγάλας - Μάρια Κρησινάκη
ΒΑΣΙΛΕΥΣ (Παλαιά και Παλαιά Πλατεία)	«Ένα το τραπέζι του θρόνου» του Δημήτρη Λιάπη. Από την ομάδα Μοχλός
ΠΙΣΤΟΛΑ (Αποκατάστασης 7)	«Ο Ανταρτός της Ακαδημίας» της Μαρίας Κλάμαρη - Μανώλης Σιγάλας
ΔΙΠΛΟΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΛΙΒΡΕΑΣ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Μετρήσει» Από το θέατρο Μοχλός
ΔΙΑΝΑ (Παλαιά 123)	«Το τραπέζι» του Κωνσταντίνου Γεωργίου - Γεωργία Αποστόλου
ΕΘΝΙΚΟ - ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΤΕΚΙ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Η Αϊλιά» του Γεωργίου Πάτσας - Ορέστης Κωστόπουλος - Γεωργία Αποστόλου
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΥΣΗ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Ο Καραχάλιας γράφει» από τον Πύρο Αθανασίου
ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ (Παλαιά 123)	«Το τραπέζι» του Κωνσταντίνου Γεωργίου - Γεωργία Αποστόλου
ΕΠΙ ΚΡΑΤΟΥΣ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Το τραπέζι» του Κωνσταντίνου Γεωργίου - Γεωργία Αποστόλου
ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΜΙΣΟΥ (Φινικισιά 10)	«Το τραπέζι» του Κωνσταντίνου Γεωργίου - Γεωργία Αποστόλου
ΟΝΕΙΡΟΝ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Ο Ανταρτός της Ακαδημίας» της Μαρίας Κλάμαρη - Μανώλης Σιγάλας
ΟΥΝΕΜ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Ο Καραχάλιας γράφει» από τον Πύρο Αθανασίου
ΠΑΛΑΤΙΑ - ΝΤΕΝΣΗ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Ο Καραχάλιας γράφει» από τον Πύρο Αθανασίου
ΚΑΤΙΑ ΔΑΝΔΟΥΛΑΚΗ (Καρυδιάς και Κουλλάδης)	«Υπηρέτης δύο αφεντάδων» του Μολιέρου
ΚΑΤΙ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ (Καρυδιάς και Κουλλάδης)	«Ο Καραχάλιας γράφει» από τον Πύρο Αθανασίου
ΚΙΒΩΤΟΣ (Παλαιά 123)	«Ο Καραχάλιας γράφει» από τον Πύρο Αθανασίου
ΛΑΜΠΡΗΝΗ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Ο Καραχάλιας γράφει» από τον Πύρο Αθανασίου
ΜΗΡΗ ΠΟΡΤΑ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Ο Καραχάλιας γράφει» από τον Πύρο Αθανασίου
ΜΟΥΣΙΚΑ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Ο Καραχάλιας γράφει» από τον Πύρο Αθανασίου
ΝΕΟ ΠΑΙΔΙΟ (Παλαιά 123 και Φινικισιά)	«Ο Καραχάλιας γράφει» από τον Πύρο Αθανασίου

Ένας Αρλεκίνος από χαρτί

Η παράσταση «Υπνρέτης δύο αφεντάδων» άρεσε πολύ στα δύο παιδιά. Η Ισμήνη ενθουσιάστηκε από τη στολή του Αρλεκίνου, ο οποίος πρωταγωνιστούσε σε αυτήν την παράσταση. Μετά από λίγες μέρες έπεσε στα χέρια της ένα παιδικό περιοδικό όπου είδε την παρακάτω σελίδα...

Υλικά:

- Χρωματιστά χαρτόνια
- Κόλλα
- Κομφετί
- Πούλιες
- Ψαλίδι

Εκτέλεση:

Κόβουμε επτά γεωμετρικά σχήματα από τα χρωματιστά χαρτόνια: έναν κύκλο, δύο τρίγωνα ισόπλευρα (το ένα μικρό και το άλλο μεγαλύτερο) και τέσσερα τρίγωνα ισοσκελή (δύο μικρά και δύο μεγαλύτερα). Για να φτιάξουμε ένα ισόπλευρο τρίγωνο, φροντίζουμε όλες οι γωνίες του να είναι ίσες, δηλαδή κάθε γωνία του να είναι 60° . Ενώ για να φτιάξουμε ένα ισοσκελές, πρέπει μόνο οι δυο γωνίες του να είναι ίσες.

Αρχικά κολλάμε τον κύκλο-κεφάλι πάνω στο χαρτόνι, μετά το μικρό ισόπλευρο τρίγωνο για το καπέλο. Κατόπιν κολλάμε το μεγάλο ισόπλευρο τρίγωνο για το σώμα, τα δύο μικρά ισοσκελή τρίγωνα για τα χέρια και τα δύο μεγάλα ισοσκελή τρίγωνα για τα πόδια. Μετά κολλάμε τις πούλιες για τα μάτια του Αρλεκίνου και για τα κουμπιά της στολής του.

Τέλος, επειδή ο Αρλεκίνος παίζει με κάποια μπαλάκια σχεδιάζουμε πάνω από το κεφάλι του κύκλους και τους γεμίζουμε με κομφετί.

Ο Αρλεκίνος σας είναι έτοιμος. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν κάρτα ή μεγάλη αφίσα για την τάξη σας.

Κωνσταντίνα Νικολούλια, Περιοδικό: «Παράθυρο στην εκπαίδευση του παιδιού», τεύχος 13^ο, εκδ. ΩΡΙΩΝ, 2002 (διασκευή)

1. Στο μάθημα της Αισθητικής Αγωγής αποφασίσατε να κατασκευάσετε μια αφίσα με τον Αρλεκίνο για να στολίσετε την τάξη σας. Σιγουρευτείτε ότι έχετε καταλάβει τις οδηγίες κατασκευής του, απαντώντας στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Ποια είναι τα υλικά που χρειαζόμαστε για να κατασκευάσουμε τον Αρλεκίνο;
- Πόσα και ποια γεωμετρικά σχήματα από χαρτόνι πρέπει να κόψουμε;
- Τι σχήμα έχει το σώμα του Αρλεκίνου;
- Από τι γεωμετρικά σχήματα σχηματίζονται τα πόδια του Αρλεκίνου;
- Με ποιον τρόπο ολοκληρώνεται η κατασκευή;

2. Υπογραμμίστε τα ρήματα με τα οποία δίνονται οι οδηγίες κατασκευής του Αρλεκίνου. Σε ποια έγκλιση, σε ποιο πρόσωπο και σε ποιο αριθμό βρίσκονται;

- ▶ Ξαναδιαβάστε τις οδηγίες κατασκευής του Αρλεκίνου μετατρέποντας τα ρήματα που δίνουν οδηγίες *κόβουμε, φροντίζουμε, κολλάμε, σχεδιάζουμε και γεμίζουμε* στην προστακτική του αορίστου, π.χ. **Κόψτε** επτά γεωμετρικά σχήματα...
- ▶ Γράψτε τώρα τις οδηγίες μετατρέποντας τα παραπάνω ρήματα στην υποτακτική του αορίστου. Δώστε προσοχή στη σειρά με την οποία πρέπει να γίνουν οι εργασίες.

1. Πρέπει να κόψετε.....
.....
2. ....
.....
3. ....
.....
4. ....
.....
5. ....
.....
6. ....
.....

- ▶ Με πόσους και ποιους διαφορετικούς τρόπους λοιπόν μπορούμε να δώσουμε οδηγίες. Διαλέξτε μία από τις έξι οδηγίες κατασκευής του Αρλεκίνου και γράψτε την με όσους τρόπους μάθατε.

.....

.....

.....

.....

- ▶ Συζητήστε στην τάξη σε ποια περίπτωση θα ταίριαζε να χρησιμοποιήσετε καθέναν απ' αυτούς τους τρόπους.

3. Στην κατασκευή του Αρλεκίνου διαβάσαμε ότι για να φτιάξουμε ένα ισόπλευρο τρίγωνο, φροντίζουμε όλες οι **γωνίες** του να είναι ίσες.

Συμπληρώστε τις παρακάτω φράσεις με τις λέξεις που ανήκουν στην οικογένεια της λέξης *γωνία*.

(γωνιά, τετράγωνο, γωνίσα, γωνιακός, γωνία)

- ✿ Ο πρωταγωνιστής του έργου χτύπησε κατά λάθος στη ..... ενός τραπέζιου που βρισκόταν στο κέντρο της σκηνής.
- ✿ Όλοι οι ηθοποιοί κάτι είχαν να πουν για τα παράξενα κοστούμια της παράστασης, εκτός από την πρωταγωνίστρια. Κάθισε στη ..... της και δεν ανακατεύτηκε.
- ✿ Ο Ρωμαίος, όταν άρχισε η παράσταση, κρύφτηκε σε μια ..... της σκηνής.
- ✿ Ο κύριος Όμηρος ψωνίζει από το ..... μαγαζί απέναντι από το θέατρο.
- ✿ Ο Ρωμαίος δεν πρόσεξε τις οδηγίες κατασκευής και έφτιαξε το καπέλο του Αρλεκίνου .....

4. ▶ Συμπληρώστε στις παρακάτω προτάσεις τις λέξεις από το κείμενο που μας δείχνουν με **ποια σειρά** ακολουθούμε τα βήματα για να κατασκευάσουμε τον Αρλεκίνο.

- ✿ ..... πρέπει να κολλήσουμε τον κύκλο-κεφάλι.
- ✿ ..... κολλάμε το μεγάλο τρίγωνο για το σώμα.
- ✿ ..... κολλάμε τις πούλιες για τα μάτια του Αρλεκίνου και για τα κουμπιά της στολής του.
- ✿ ..... σχεδιάζουμε πάνω από το κεφάλι του κύκλους και τους γεμίζουμε με κομφετί.